

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP. HỒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

Môn: XỬ LÝ NGÔN NGỮ TỰ NHIÊN (Tiếng Anh: NATURAL LANGUAGE PROCESSING)

Chương trình đào tạo:

Cử nhân Trí tuệ nhân tạo;

Cử nhân Khoa học máy tính.

(Bản Cập nhật tháng 01 năm 2023)

Người biên soạn: Nguyễn Thị Quý

TP. HCM – 2023

1. THÔNG TIN CHUNG

- 1.1 Thông tin về giảng viên:
  - Họ và tên: Nguyễn Thị Quý
  - Chức danh, học vị: Tiến sĩ.
  - Email: quynt@uit.edu.vn
- 1.2. Thông tin về môn học

Tên môn học (tiếng Việt): Xử lý ngôn ngữ tự nhiên

Tên môn học (tiếng Anh): Natural Language Processing

Mã môn học: CS221

Thuộc khối kiến thức: Đại cương □; Cơ sở nhóm ngành □;

Cơ sở ngành □; Chuyên ngành ☑;

Tốt nghiệp □

Khoa/Bộ môn phụ trách: Khoa Khoa học Máy tính

Giảng viên phụ trách biên TS. Nguyễn Thị Quý

soan:

Số tín chỉ: 4

Lý thuyết: 3

Thực hành: 1

Môn học tiên quyết:

Môn học trước: Nhập môn lập trình (IT001),

Đại số tuyến tính (MA003),

Cấu trúc rời rạc (MA004)

2. MÔ TẢ MÔN HỌC

Xử lý ngôn ngữ tự nhiên (NLP) nghiên cứu kết hợp hai lĩnh vực Ngôn ngữ học và Khoa học máy tính nhằm giúp máy tính có thể hiểu ngôn ngữ như con người. Môn học này giới thiệu đến sinh viên những phương thức, thuật toán cơ bản được sử dụng trong nhiều bài toán NLP như phân tích cảm xúc, gán nhãn chuỗi, phân tích cú pháp, ... Sinh viên sẽ thực hành áp dụng các thuật toán này trên ngữ liệu để tạo ra các công cụ NLP.

3. MUC TIÊU VÀ CHUẨN ĐẦU RA MÔN HOC

3.1 Muc tiêu môn học:

3.1.1. Mục tiêu chung: Trang bị cho người học những kiến thức cơ bản về một số bài toán NLP.

3.1.2. Mục tiêu cụ thể

Sau khi hoàn thành môn học này người học có thể có được các khả năng sau:

Ký hiệu	Mục tiêu môn học				
CG1	Hiểu và nắm vững các khái niệm, các thuật toán, kiến thức tổng quan về				
CG1	NLP.				
CG2	Áp dụng các thuật toán để xây dựng ứng dụng NLP.				
CG3	Sử dụng các thư viện như NLTK, Gensim, Scikit-learn để xây dựng ứng				
CGS	dụng NLP viết bằng ngôn ngữ lập trình Python				
CG4	Rèn luyện ngoại ngữ và các kỹ năng nghiên cứu khoa học, làm việc nhóm				

3.2 Chuẩn đầu ra.

Sau khi hoàn thành môn học này, sinh viên có thể:

CĐR MH	Mô tả CĐRMH	Ánh xạ CĐR CTĐT	Cấp độ CĐRMH về NT, KN, TĐ
CLO1	Đánh giá được ưu điểm và nhược điểm của từng thuật toán máy học áp dụng trên bài toán NLP.	LO3.4	KN4
CLO2	Biết cách chọn đặc trưng, thuật toán máy học phù hợp để giải quyết bài toán NLP cụ thể.	LO3.3, LO3.4	KN4
CLO3	Biết cách đánh giá độ chính xác bài toán NLP cụ thể.	LO2.2, LO4.3	NT3, KN4
CLO4	Vận dụng các kỹ năng của nghiên cứu khoa học như đọc bài báo khoa học, thuyết trình, đặt câu hỏi.	LO6.2, LO5.2, LO7.1	KN3
CLO5	Cài đặt một ứng dụng NLP sử dụng các thư viện như NLTK, Gensim, Scikit-learn, viết bằng ngôn ngữ lập trình Python.	LO4.1, LO2.1	KN4
CLO6	Có thái độ, quan điểm và nhận thức đúng đắn về môn học	LO8.2	KN2

3.3 Mối quan hệ giữa Mục tiêu và Chuẩn đầu ra:

Mối quan hệ giữa mục tiêu môn học và chuẩn đầu ra môn học được thể hiện trong ma trân sau:

Các thành phần	Mục tiêu	Chuẩn đầu ra
Kiến thức	CG1	CLO1, CLO2
Kỹ năng	CG2, CG3	CLO5, CLO3, CLO4
Thái độ	CG4	CLO6

4. YÊU CẦU ĐỐI VỚI NGƯỜI HỌC

- Dự lớp đầy đủ;
- Tham gia tích cực, nghiêm túc các hoạt động thảo luận, thực hành học tập trên lớp theo yêu cầu và tích cực tự nghiên cứu nội dung môn học theo hướng dẫn;
- Thực hiện các bài tập kiểm tra đầy đủ và đúng thời gian quy định.

5. NỘI DUNG MÔN HỌC, KẾ HOẠCH GIẢNG DẠY

Buổi	Nội dung giảng dạy	CÐRMH	Hoạt động dạy và học	Thành phần đánh giá
1	Giới thiệu về môn học - các nội dung giảng dạy - phương pháp học - tài nguyên học tập - đánh giá môn học Giới thiệu tổng quan về một số bài toán NLP cơ bản, NLP applications, ngữ liệu	CLO1, CLO4		A3
2-4	Phân loại văn bản (text classification):	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5, CLO6		A3, A4

	 Sentiment analysis using Naive Bayes, Logistic regression Feedforward neural network 		
5, 6	Vector semantics and static word embeddings	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5, CLO6	A3, A4
7, 8	Mô hình ngôn ngữ (language modeling): - N-gram model - Recurrent neural network (RNN)	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5, CLO6	A3, A4
9-11	Gán nhãn chuỗi (sequence labeling problems): - POS tagging, namedentity recognition (HMM, MEMM, CRF) - Neural sequence labeling	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5, CLO6	A3, A4
12-14	Phân tích cú pháp (syntax and parsing) - Context-free syntax - Context-free parsing algorithms - Dependency parsing	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5, CLO6	A3, A4
15	Ôn tập	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5, CLO6	A3

6. PHƯƠNG PHÁP VÀ PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

- Phương pháp giảng dạy chủ yếu: trình bày các kiến thức nền tảng, hướng dẫn nghiên cứu tài liệu; hướng dẫn thực hành và diễn giải theo chủ đề.
- Học liệu: các nguồn tài liệu được sử dụng trên lớp và máy chiếu các slides.

7. ĐÁNH GIÁ MÔN HỌC (Course assessment)

	Thời điểm kiểm tra	Hình thức KTĐG	Công cụ TĐG	Trọng số	Thang điểm	Tiêu chí đánh giá
A1	Quá trình					
A2	Giữa kỳ					
A3	Thực hành	Bài tập thực hành		50%	10	Sinh viên thuyết trình giải pháp và cài đặt chương trình minh họa.
A4	Cuối kỳ	Đồ án cuối kỳ		50%	10	

8. TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] *Speech and Language Processing (3rd ed. draft)*, Dan Jurafsky and James H. Martin, 2021: https://web.stanford.edu/~jurafsky/slp3/
- [2] Natural Language Processing, Jacob Eisenstein, 2018
- [3] *Natural Language Processing*, David Bamman, Spring 2020: https://people.ischool.berkeley.edu/~dbamman/nlp20.html
- [4] *Applied Natural Language Processing*, David Bamman, Fall 2021: https://people.ischool.berkeley.edu/~dbamman/info256.html

9. PHẦN MỀM HAY CÔNG CỤ HỖ TRỢ THỰC HÀNH

- Google Colab, Kaggle
- Ngôn ngữ lập trình Python

10. Ngày phê duyệt:

11. Cấp phê duyệt: Bộ môn Tính toán Đa phương tiện.

Tp.HCM, ngày 12 tháng 01 năm 2023

Trưởng bộ môn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Giảng viên biên soạn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Ngô Đức Thành

Nguyễn Thị Quý